

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a de griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	78563
Uw kenmerk:	-	Contact:	C. Kolf
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	0180-451286
		E-mailadres:	k.kolf@bar-organisatie.nl
		Datum:	28 JUN 2019

Betreft: Raadsinformatiebrief meicirculaire Gemeentefonds 2019

Geachte raadsleden,

In deze brief gaan we in op de aandachtspunten uit de meicirculaire 2019 van het Gemeentefonds en de financiële gevolgen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente.

De meicirculaire 2019 is op 31 mei jl. uitgebracht waarin het financiële kader richting de gemeenten wordt bijgesteld op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk. De belangrijkste conclusie is dat er incidenteel extra geld voor de Jeugdzorg is gekomen voor de jaren 2019 t/m 2021. Ook heeft structurele loon- en prijsbijstelling in het sociaal domein plaatsgevonden. Naast deze extra inkomsten is sprake van nadelen wegens onderuitputting bij het Rijk, afrekening BTW-compensatiefonds (BCF) en neerwaartse meerjarige bijstelling van lonen en prijzen in de rijksmeerjarenbegroting.

Nu worden we gecompenseerd door het Rijk voor kosten die voor de baten uitlopen. Veel kostenstijgingen zijn al in onze begroting opgenomen, zoals indexering van de GRJR, maar deels ook via de 1^e tussenrapportages 2019. Voor Ridderkerk is daarom het meerjarige beeld per saldo positief. Uiteraard zullen er op een aantal onderdelen nog budgetclaims volgen, bijvoorbeeld door met het extra budget samenhangende nieuwe gemeentelijke taken. Zodra deze budgetclaims bekend zijn, worden die via de tussenrapportages aangeboden.

Per 2021 zal er een volledige en integrale herijking van het Gemeentefonds doorgevoerd zijn. Dit gebeurt langs twee sporen. Naast de evaluatie van het sociaal domein door onderzoeksbureau AEF¹, vindt een herijking plaats op de overige onderdelen door onderzoeksbureau Cebeon. Doel is enerzijds om tekorten binnen het sociaal domein op te lossen en anderzijds om te zorgen voor een meer globale verdeling van gelden die aansluit bij de verschillen in kosten en eigen inkomsten van de gemeenten. Onzeker is wat de uitkomsten hiervan voor Ridderkerk zouden kunnen betekenen.

Eind maart 2019 zijn de verdeelonderzoeken van start gegaan. Rond de zomer zullen een aantal bestuurlijke afwegingen via de VNG aan de orde worden gebracht. Verdelen is immers niet alleen (financiële) techniek, maar zeker ook een politiek vraagstuk. De verwachte planning is dat bij de

¹ AEF doet onderzoek op basis van een regressieanalyse. Dit is een statistische methode om een verband te leggen tussen twee of meer variabelen. Het brengt in beeld of er een verband is tussen een onafhankelijke variabele (zoals de uitgaven van gemeenten) en een of meer afhankelijke variabelen (zoals gemeentelijke maatstaven, objectieve kenmerken of verklarende factoren). Als er een sterk verband is kan dat reden zijn om de gekozen afhankelijke variabele (lees maatstaf) op te nemen in het nieuwe verdeelmodel voor het sociaal domein.

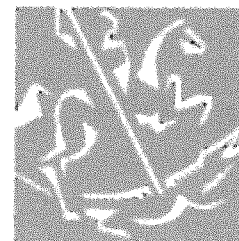

meicirculaire 2020 meer bekend zal zijn over de herijking en de financiële verhoudingen met het Rijk. Invoering zal vanaf 2021 plaatsvinden waarbij eventuele herverdeeffecten via een ingroepad tijdelijk worden opgevangen.

Mutaties meicirculaire met toelichting

Hieronder volgen de mutaties uit de meicirculaire met daaronder een puntsgewijze toelichting.

	2019	2020	2021	2022	2023
A. Beginstand december 2018 na 1e TR 2019	61.478	62.876	63.720	64.513	64.538
B. Mutaties accres en uitkeringsfactor					
1. Onderuitputting Rijk 2018 (incidenteel nadeel)	-338	0	0	0	0
2. Accres-ontwikkeling 2019 (nadeel) en meerjarig (voordeel)	-152	612	360	61	146
3. BTW-compensatiefonds (BCF) 2018 (incidenteel nadeel)	-169	0	0	0	0
Totaal B. Mutaties accres en uitkeringsfactor	-659	612	360	61	146
C. Hoeveelheidsverschillen en kleinere afwijkingen onder € 25.000					
4. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven) en kleinere afwijkingen en aanvullen nieuwe jaarschijf 2023	103	217	224	318	1.287
Totaal C. Hoeveelheidsverschillen	103	217	224	318	1.287
D. Taakmutaties					
5a. Loon- en prijsbijstelling 2019 Inkomen en Participatie	20	20	19	19	19
5b. Loon-en prijsbijstelling 2019 Wmo 2015	230	236	240	243	246
5c. Loon- en prijsbijstelling 2019 WmoHV	156	162	171	177	183
5d. Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugd	228	231	233	234	235
6. Jeugdhulp, extra incidentele middelen (3 jaar)	837	633	634	0	0
7. Beheerovereenkomst DSO-LV	-42	-43	-43	-44	-45
8. Waterschapverkiezingen	32	0	0	0	0
9. Invoering Wvvgz	0	58	58	59	60
10. Verrekening Voogdij/18+ (2019 Compensatieregeling)	17	-25	-25	-25	-25
Totaal D. taakmutaties	1.478	1.272	1.287	663	673
E. Overige uitkeringen					
11. Maatschappelijke begeleiding (DU)	111	0	0	0	0
12. Verhoging taalniveau statushouders (DU)	53	53	0	0	0
13. Participatie (IU)	32	7	8	8	9
14. Voogdij/18+ (IU)	43	49	49	49	49
Totaal E. Overigen uitkeringen	239	109	57	57	58
F. Totaal mutatie mei 2019 t.o.v. dec. 2018 B. t/m E.	1.161	2.210	1.928	1.099	2.164
G. Eindstand mei 2019 A. + F.	62.639	65.086	65.648	65.612	66.702

1. Onderuitputting Rijk 2018 (incidenteel nadeel)

De rijksuitgaven over 2018 waren per saldo € 2 miljard lager dan gedacht in september 2018. Overschotten zitten bij het Rijk vooral op zorg, defensie en infrastructuur. Volgens de systematiek 'Trap op, trap af' krijgen gemeenten bij lagere uitgaven van het Rijk ook een lagere bijdrage in het Gemeentefonds uitgekeerd. Dit nadeel is vooralsnog incidenteel.

2. Accres-ontwikkeling 2019 (nadeel) en meerjarig (voordeel)

Vanaf 2019 dalen de accressen t.o.v. september/december 2018. Belangrijkste oorzaak is een lagere bijstelling van loon- en prijsindexen volgens het Centraal Economisch Plan (CEP). Op de rijksbegroting wordt voor dat doel minder geraamd. De indexprijzen dalen van ± 2,0 naar ± 1,5%, de loonindex daalt van ± 3,5% naar ± 2,0%.

Voor Ridderkerk staan tegenover deze nadelen (oplopend naar € 1,5 miljoen in 2023) weer voordelen wegens terugrekening naar een constant prijspeil. Omdat wij binnen onze begroting werken met een constant prijspeil (alleen indexering voor het nieuwe begrotingsjaar), maar in de meicirculaire uitgegaan wordt van een doorlopend prijspeil (indexering op indexering), voeren de positieve correcties uiteindelijk de boventoon. Zie hieronder een fictief voorbeeld van deze technische systematiek.

Fictief voorbeeld indexering via accres	2019 *	2020	2021	2022	2023
Indexeringspercentage		2%	2%	2%	2%
Indexering 2% meerjarig volgens circulaire BZK (indexering op indexering)	10.000.000	10.200.000	10.404.000	10.612.000	10.824.000
Indexering alleen 2020 volgens begrotingssystematiek RK (constant prijspeil)	10.000.000	10.200.000	10.200.000	10.200.000	10.200.000
Positieve correctie op Gemeentefonds voor RK	0	0	204.000	412.000	624.000

* In dit voorbeeld is uitgegaan van indexering vanaf 2020. Omdat in de circulaire ook het jaar 2019 wordt bijgesteld heeft ook 2020 een positieve uitkomst voor Ridderkerk.

3. BTW-compensatiefonds (BCF) 2018 (incidenteel nadeel)

Gemeenten hebben meer gedeclareerd bij het BCF dan gedacht in september 2018, waardoor de ruimte onder het plafond opnieuw is verlaagd.

4. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven) en kleinere afwijkingen onder € 25.000

Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door geactualiseerde maatstaven zoals oppervlakte land, binnenwater, bebouwing, ed. Daarnaast zijn een aantal kleinere mutaties/ actualisaties doorgevoerd. Het gaat hierbij om: Raadsledenvergoeding gemeenten < 24.000 inwoners, verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen, DiGiD en MijnOverheid, GDI-voorzieningen, landelijke vreemdelingenvoorzieningen, Sportakkoorden, Armoedebestrijding kinderen, Bonus beschut werk en Gezond in de stad. Omdat de nieuwe jaarschijf 2023 nu in beeld komt is deze positief aangevuld naar het verwachte uitkeringsniveau voor dat jaar.

5a. t/m 5d. Loon- en prijsbijstelling 2019 sociaal domein

Voordeel door loon- en prijscompensatie 2019 in het sociaal domein. Compensatie landelijk € 246 miljoen voor taken die in de algemene uitkering zijn opgenomen, vermeerderd met € 130 miljoen voor taken die

(nog) in een integratie-uitkering zijn achtergebleven, te weten Voogdij/18+, Beschermd Wonen en WSW. Dit jaar wordt voor het laatst nog apart een structurele loon/prijsmutatie gecompenseerd. Vanaf 2020 zit compensatie automatisch opgenomen in de accressen. Voor dit onderdeel geldt: kosten voor de baten. Met andere woorden: met veel lastenstijgingen is in de Kaderbrief en tussenrapportages reeds rekening gehouden. Op enkele onderdelen verwachten we echter nog wel bijstellingen die op ons af komen, zoals nieuwe CAO Wmo en nieuwe kostprijzen/tarieven GR Jeugd Rijnmond.

6. Jeugdhulp, extra incidentele middelen (3 jaar)

Voordeel wegens extra middelen voor Jeugdhulp. Drie eenmalige bedragen in 2019 t/m 2021 van € 400, € 300 en € 300 miljoen landelijk (totaal over 3 jaar: € 1 miljard). Er wordt een onafhankelijk vervolgonderzoek gestart om het structurele karakter te kunnen bepalen. Ook wordt arbitrage afgesproken voor het geval dat niet tot overeenstemming met het Rijk kan worden gekomen.

7. Beheerovereenkomst DSO-LV

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheerovereenkomst DSO-LV13 ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV). Op grond van de beheerovereenkomst DSO-LV gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks landelijk € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet.

8. Waterschapverkiezingen

Eenmalig voordeel wegens compensatie organiseren Waterschapsverkiezingen 2019 € 12 miljoen landelijk.

9. Invoering Wvvgz

Voordeel wegens invoering Wet Verplichte GGZ € 20 miljoen landelijk vanaf 2020. Betreft aandeel in uitvoeringskosten door de gemeente. Omdat hier sprake is van een (nieuwe) taakmutatie wordt nog bekeken hoe dit te organiseren en wat de kosten voor onze gemeente zullen zijn. Deze mutatie is door het Rijk per abuis al per 2019 verwerkt. Dit zal worden hersteld bij de septembercirculaire 2019.

10. Verrekening Voogdij/18+ (2019 Compensatieregeling)

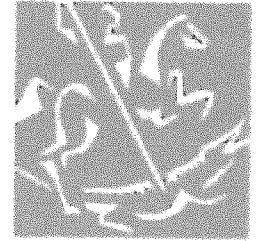
In 2019 zijn we gecompenseerd omdat het budget voogdij en/of 18+ dat wij hebben ontvangen niet toereikend was voor de kosten die wij in 2017 hebben gemaakt. Vanaf 2020 kent het budget Voogdij/18+ een verrekeningsysteem op basis van historisch zorggebruik (T-2). Die ontwikkeling wordt meerjarig doorgetrokken.

11. Maatschappelijke begeleiding (DU)

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2019 in totaal landelijk € 32,6 miljoen verdeeld op basis van de binnen de gemeente opgevangen inburgeringsplichtigen.

12. Verhoging taalniveau statushouders (DU)

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt landelijk € 40 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de periode 2019/2020, waarvan € 20 miljoen in 2019 en € 20 miljoen in 2020. Met deze extra middelen wordt tevens beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd. De verdeling van de middelen vindt plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente in het jaar 2018.

13. Participatie (IU)

Betreft actualisatie van verdeling op basis actualiseren maatstaven en bijstelling loon- en prijzen op Participatie.

14. Voogdij/18+ (IU)

Betreft actualisatie van verdeling op basis actualiseren maatstaven en bijstelling loon- en prijzen op Voogdij/ 18+.

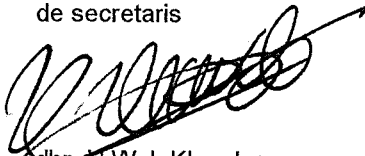
Verwerking financiële gevolgen

De gevolgen van deze circulaire worden in de 2e tussenrapportage 2019 en de nieuwe (meerjaren)begroting 2020-2023 meegenomen.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

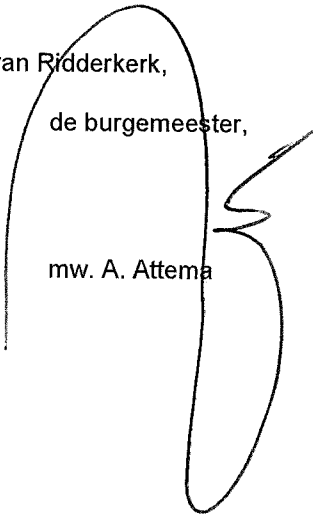
Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

hr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

Handwritten scribbles or marks, possibly including a signature or initials, located in the lower right quadrant of the page.